

«Κύπρος: Στην τελική ευθεία»

Λευκωσία, Κύπρος
6 Δεκεμβρίου 2001

Ομιλία της Επιτρόπου κ. Άννας Διαμαντοπούλου στην εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, τον Όμιλο Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας μας (ΟΠΕΚ) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο

Κυρίες και Κύριοι,

1. Είναι μεγάλη τιμή και χαρά για μένα που βρίσκομαι σήμερα εδώ ανάμεσα σε τόσους φίλους και εκλεκτά μέλη της Κυπριακής κοινωνίας. Και είμαι ιδιαίτερα ευγνώμων που μου δίνεται απόψε η ευκαιρία να μοιραστώ μαζί σας ορισμένες σκέψεις μου για το μέλλον της Ένωσης, που συμπίπτει με αυτό της Κύπρου.

2. Διανύουμε μια **κρίσιμη και δύσκολη χρονική περίοδο**. Μια περίοδο κατά την οποία η έννοια της αλλαγής έχει καταστεί η μόνη σταθερή συνιστώσα και η συνεχής προσαρμογή της κοινωνίας στις ραγδαίες εξελίξεις αναγκαίος τρόπος ζωής. Ζούμε σε ένα κόσμο στον οποίο σημαντικές παράμετροι της ζωής μας έχουν αλλάξει. Και μαζί με αυτές οι αντιλήψεις, γνώσεις, διαπιστώσεις και προσδοκίες μας. Η πτώση του τείχους του Βερολίνου άλλαξε τον τρόπο που βλέπαμε τα πράγματα και την προοπτική μας και σηματοδότησε την γέννηση μιας νέας ιδέας ότι δηλαδή μπορούσε να γεννηθεί μια νέα, μεγαλύτερη Ευρώπη. Τα τραγικά γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου από την άλλη πλευρά κατέδειξαν ότι ανεξέλεγκτες δυνάμεις ανά πάσα στιγμή μπορούν να ανακόψουν την πορεία της ανθρωπότητας προς την κατοχύρωση της παγκόσμιας ειρήνης και ασφάλειας.

3. Σε αυτό λοιπόν το διαρκώς και συχνά υπό την πίεση αστάθμητων παραγόντων **μετεξελισσόμενο διεθνές περιβάλλον**, η ΕΕ αποτελεί ένα χώρο, όπου γίνεται σεβαστή η ταυτότητα των κρατών που την αποτελούν. Μια οικογένεια που όχι μόνο δεν ισοπεδώνει αλλά αντίθετα αναδεικνύει τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των μελών της, εκλαμβάνοντάς τις ως ανεκτίμητο θησαυρό. Μια κιβωτό όπου γίνονται απόλυτα σεβαστές η ποικιλία έκφρασης σε όλες τις μορφές της αλλά και η ιστορική διαδρομή των διαφόρων λαών της. Πρώτιστο κοινό μέλημα όλων η ΕΕ να παραμείνει ένας πολυπολιτισμικός χώρος ελευθερίας και δικαιοσύνης που θα προστατεύει αποτελεσματικά τους πολίτες της ανεξάρτητα από φυλή, θρησκεία, γλώσσα, χρώμα, πεποιθήσεις.

4. Σε λίγες ημέρες 290 εκατομμύρια ευρωπαίοι πολίτες θα χρησιμοποιούν **ενιαίο νόμισμα**. Την ιστορική αυτή καινοτομία σύντομα ακολουθούν και άλλες σημαντικές πρόοδοι σε διάφορους τομείς. Ήδη, όπως ξέρετε, συγκροτείται **ευρωπαϊκή δύναμη**

ταχείας αντίδρασης προκειμένου να καταστεί η ΕΕ αποτελεσματικότερη και αυτόνομη κατά την πρόληψη και διαχείριση των κρίσεων. Σημειώνονται θετικές εξελίξεις αναφορικά με την δημιουργία **ενιαίου δικαστικού χώρου ελευθερίας και ασφάλειας**. Εδραιώνεται σταθερά ο **συντονισμός των εθνικών, οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών**.

5. Όλες αυτές οι προσπάθειες καταβάλλονται συντονισμένα και μέσα από τη **συμπαγή και στερεά δομή** της ΕΕ. Δομή που εδράζεται στην **απαρέγκλιτη προσήλωσή μας στις αρχές της ειρήνης, της αλληλεγγύης, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου με σκοπό την εξασφάλιση στα κράτη μέλη της μέγιστης ευημερίας**.

6. Η Ευρώπη δείχνει όλο και περισσότερο ότι μπορεί και έχει την δύναμη να παίρνει πολιτικές αποφάσεις για να πραγματώσει το όνειρο της ολοκλήρωσής της. Δείχνει ότι έχει δυνατότητες για καλές οικονομικές επιδόσεις, δημιουργώντας τα τελευταία 3-4 χρόνια 10 εκατομμύρια θέσεις εργασίας και θέτοντας φιλόδοξους στόχους θεαματικής μείωσης της ανεργίας για τα αμέσως επόμενα χρόνια. Η Ένωση δείχνει ακόμη πως έχει την ικανότητα και την βούληση να μεταρρυθμίζει και να εκσυγχρονίζει τα κοινωνικά της συστήματα διατηρώντας τους σκοπούς και τους στόχους και βελτιώνοντας τις μεθόδους.

7. Όμως πέρα από αυτά η Ευρώπη είναι και ανταγωνιστική. Χαράσσουμε νέες οδούς στον κόσμο, στο εμπόριο, στις επενδύσεις. Η Ευρώπη είναι επίσης παραγωγική. Με μέση ωριαία παραγωγικότητα ίση με εκείνη των Ηνωμένων Πολιτειών αλλά με κοινωνικά συστήματα πολύ περισσότερο εξισωτικά. Μειώνουμε τη φτώχεια σε επίπεδα που για τις ΗΠΑ είναι απλησίαστα. Και χτίζουμε μια κοινωνία για το μέλλον που βασίζεται στην πρόσβαση όλων στην ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση, στη δια βίου μάθηση. Μια νέα σύνθεση, αρχίζει λοιπόν να αναδεικνύεται. Αυτή που συνδυάζει την αποτελεσματική οικονομία της αγοράς με μια δίκαιη κοινωνία. Με ένα κοινωνικό σύστημα που ισχυροποιεί την οικονομία, που δίνει λύση στα προβλήματα. Μέσα από μια κοινωνία μέριμνας που κατοχυρώνει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και προωθεί τις εύλογες προσδοκίες των πολιτών της Ένωσης. **Κτίζουμε λοιπόν σήμερα με εξαιρετική προσοχή και υπευθυνότητα την ευρωπαϊκή οικονομία**, λαμβάνοντας υπόψη μας ότι σε τρία χρόνια από τώρα, χάρις και στη διεύρυνση, η

Ένωση θα αποτελεί παγκοσμίως την μεγαλύτερη ενοποιημένη αγορά με δυνατότητες δυναμικής περαιτέρω επιτάχυνσης του ρυθμού ανάπτυξης του παραγωγικού και κυρίως βιοτικού επιπέδου της.

8 Γιατί η Ένωση πρέπει να υπάρχει πάνω από όλα για την κοινωνία και τους πολίτες της. Ως μέλος της Επιτροπής με **αρμοδιότητα την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις** θέλω και προσπαθώ να συμβάλλω με όλες μου τις δυνάμεις ώστε το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο που αποτελεί πρόσφατη κατάκτηση να εκσυγχρονισθεί και να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο, ανταποκρινόμενο στις πολλαπλές απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης και της οικονομίας της γνώσης και κυρίως στις μεγάλες απαιτήσεις και προσδοκίες των πολιτών της Ένωσης. Άλλες σημαντικές προτεραιότητές μου αποτελούν η προώθηση της κοινωνικής ένταξης όλων ανεξαιρέτως, η παροχή των μέσων προσαρμογής και επανένταξης σε αυτούς που σήμερα βγαίνουν για διάφορους λόγους στο περιθώριο της κοινωνίας μας, η πρόληψη νέων κινδύνων αποξένωσης και τέλος **η εναρμόνιση του κοινωνικού προτύπου μας με την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση σε ένα ισορροπημένο τρίγωνο ευημερίας. Το βασικό μου μήνυμα σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς είναι ότι η Ένωση και οι θεσμοί της εργάζονται ακαταπόνητα για καλλίτερη ποιότητα στη ζωή, στην εργασία και στην κοινωνία.**

9. Ποτέ άλλοτε το **Ευρωπαϊκό όραμα** δεν φάνηκε να έχει πετύχει τόσα πολλά. Τόσα που με κάνουν να αισθάνομαι περήφανη και αισιόδοξη καθώς η ΕΕ μεταλλάσσεται σταθερά σε μια κοινότητα αξιών και κοινού πεπρωμένου. Είναι σε αυτή την Ένωση που πολύ σύντομα, στο πλαίσιο της διεύρυνσης, θα συμμετάσχει ισότιμα και ως πλήρες μέλος και η αγαπημένη Κύπρος.

10. Προσπαθώντας να κάνουμε μια πρώτη εκτίμηση των αποτελεσμάτων της επικείμενης διεύρυνσης, νομίζω ότι αβίαστα θα καταλήγαμε στο συμπέρασμα ότι με αυτήν η ΕΕ θα επιτύχει την **οριστική συμφιλίωση και ενοποίηση των ευρωπαϊκών εθνών** και θα καταστεί δυνατότερη πολιτικά και οικονομικά, προσφέροντας στα μέλη της ειρήνη και ασφάλεια, υψηλά κοινωνικά πρότυπα και υψηλή ποιότητα περιβάλλοντος μέσα σε μια ενιαία αγορά με πάνω από 500 εκατομμύρια καταναλωτές. Πέραν δε μιας καθοριστικής συμβολής στην επίτευξη ισορροπίας στον πλανήτη, η Ένωση θα σημειώσει σημαντική πρόοδο σε ό,τι αφορά στην δημιουργία

μιας **συνεκτικότερης Ευρώπης μεταξύ των λαών** που την συγκροτούν. Λαών που θα βιώνουν, μέσα από μια ευρεία Ευρωπαϊκή ζώνη, την δημοκρατία, την σταθερότητα, την ειρήνη την ευημερία. Χωρίς συγκρούσεις, διακρίσεις κάθε μορφής, κοινωνικούς αποκλεισμούς και διαιρέσεις. Γιατί η διεύρυνση είναι μια πολιτική διεργασία που συνοδεύεται από πολιτικούς και οικονομικούς στόχους. Είναι δε άρρηκτα συνδεδεμένη με την **εμβάθυνση** της ενοποίησης σε δημοκρατικές βάσεις με ολοκληρωμένες πολιτικές. **Το ζητούμενο σήμερα είναι μια διευρυμένη δημοκρατική ΕΕ της ανάπτυξης, της ευημερίας αλλά και της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής. Μια Ένωση πιο κοντά στις εξατομικευμένες ανάγκες του πολίτη αλλά παράλληλα και ενεργός και υπεύθυνος παράγοντας του διεθνούς συστήματος για την προώθηση της ειρήνης, της συνεργασίας, της σταθερότητας.**

11. Η **κυπριακή υποψηφιότητα** αποτελεί, σύμφωνα με τις τελευταίες εκθέσεις προόδου, μια **υποδειγματική υποψηφιότητα** καθώς η Κύπρος σταθερά προηγείται μεταξύ των άλλων υποψηφίων χωρών και εμφανίζεται να πλησιάζει με εργώδεις ρυθμούς την ημερομηνία ένταξης της στην ΕΕ. **23 κεφάλαια έχουν ήδη κλείσει προσωρινά και αναμένεται ότι περί τα μέσα του 2002 οι διαπραγματεύσεις θα έχουν ολοκληρωθεί για τα υπόλοιπα 6 κεφάλαια.** Όμως αυτή η πολυδιάστατη και τόσο δύσκολη αξιέπαινη προσπάθεια που καταβάλλετε όλοι σήμερα στην Κύπρο αξίζει να ενταθεί αν ληφθεί υπόψη ότι **ορισμένα δύσκολα κεφάλαια παραμένουν ακόμη ανοικτά όπως η φορολογία, ο ανταγωνισμός, η γεωργία, η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις.** Δουλειά πρέπει να γίνει ακόμη και στο **νομοθετικό τομέα** όπως στις τηλεπικοινωνίες και την ελεύθερη διακίνηση αγαθών. Κυρίως όμως η προσοχή όλων πρέπει να στραφεί στην **αποτελεσματική εφαρμογή** των νόμων που ψηφίζονται.

12. Αναφορικά με τα θέματα του δικού μου χαρτοφυλακίου, πολύ συνοπτικά θα έλεγα ότι η Κύπρος θα πρέπει να εστιάσει τους προσεχείς μήνες την προσοχή της στη **διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, στην αποφυγή των στενώσεων στην αγορά εργασίας που αποτελούν τροχοπέδη στην οικονομική ανάπτυξη.** Η αγορά εργασίας της Κύπρου είναι αρκετά ομαλή και ευέλικτη αλλά υπάρχουν πάντα περιθώρια για βελτίωση. Καθώς υπάρχουν προβλήματα αναντιστοιχίας της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας τόσο σε τομεακό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

13. Τέλος κρίνω σκόπιμο να υπογραμμίσω την εξαιρετικά υψηλή προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για **ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών**. Είμαι βέβαιη ότι οι **επιδόσεις της Κύπρου και στον τομέα της ισότητας συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας αλλά και στα κέντρα λήψης αποφάσεων** θα σημειώσουν σύντομα την απαιτούμενη πρόοδο και θα εναρμονιστούν με τις αντίστοιχες επιδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί όσο περισσότερο οι γυναίκες εντάσσονται στην αγορά εργασίας τόσο η οικονομία της χώρας αυτής καθίσταται ανταγωνιστικότερη και ισχυρότερη.

14. Ευρισκόμενη απόψε ενώπιον ενός τόσο αξιόλογου ακροατηρίου, θέλω να πω ότι βλέποντας τελειώς αντικειμενικά την δυναμική της κυπριακής υποψηφιότητας έχω κάθε λόγο να είμαι αισιόδοξη. **Πιστεύω βάσιμα ότι η Κύπρος βρίσκεται σήμερα κυριολεκτικά στην τελική ευθεία, θα έλεγα μάλιστα στο κατώφλι της ΕΕ, προετοιμαζόμενη με τον πλέον επιμελή τρόπο για να καταστεί ισότιμο μέλος της.** Στην προοπτική λοιπόν αυτή, η Κύπρος **θα κριθεί όπως και όλες οι υπόλοιπες υποψήφιες χώρες δηλαδή επί τη βάσει, αφενός, των επιδόσεων της στα κεφάλαια υπό διαπραγμάτευση και, αφετέρου, του βαθμού πληρότητας των κριτηρίων που απαιτούνται για την ένταξη.** Αυτό καθίσταται σαφές στη φετινή Έκθεση Προόδου και πρέπει να αναγνωσθεί σε συνδυασμό με τις **αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι όπου αποδεσμεύθηκε η ένταξη της Κύπρου από την προηγούμενη επίλυση του πολιτικού της προβλήματος.**

15. Δεδομένου λοιπόν ότι **κάθε υποψήφιος κρίνεται επί τη βάσει των ατομικών του επιδόσεων και μόνο.** Η Κύπρος δεν θα αφηθεί να αποτελέσει την εξαίρεση. Ο ούτως αποκαλούμενος **"οδικός χάρτης"** των ενταξιακών διαπραγματεύσεων προβλέπει μια σαφή δομή και ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τις διαπραγματεύσεις μέχρι το 2002. Στόχος είναι οι υποψήφιες χώρες που θα πληρούν τις προϋποθέσεις να συμμετάσχουν στις εκλογές του Ευρωκοινοβουλίου το 2004. **Το μήνυμά μου λοιπόν από αυτό το βήμα θα ήθελα να είναι σαφές και να ακουσθεί σε κάθε κατεύθυνση. Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος της προσεχούς χρονιάς, στην προοπτική της πραγματοποίησης της ιστορικής διεύρυνσης το 2004. Εάν η πολιτική λύση δεν έχει επιτευχθεί μέχρι την ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων, η**

τελική απόφαση θα ληφθεί βάσει των αποφάσεων των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Ελσίνκι, της Νίκαιας και του Γκέτεμποργκ.

16. Αυτή η πορεία προς την ένταξη μπορεί να συμβαδίσει κάλλιστα με τη **διευθέτηση**, στη λογική ότι οι δύο προοπτικές αλληλενισχύονται και αλληλοσυμπληρώνονται. Η προοπτική της ένταξης της Κύπρου στην Ένωση παρέχει μια μοναδική ευκαιρία για όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές **να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να δείξουν την προσήλωσή τους στις αρχές και αξίες** που είναι τόσο ζωτικής σημασίας για την ΕΕ και την οικογένεια των ευρωπαϊκών κρατών.

17. Έχει συχνά υπογραμμισθεί από τα πιο υπεύθυνα χείλη μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί **μείζονα στρατηγικό στόχο** της Ένωσης να κάνει δεκτή στους κόλπους της μια **ενιαία Κύπρο**. Μια Κύπρο που θα έχει επιλύσει το πολιτικό της πρόβλημα στο πλαίσιο των αποφάσεων των ΗΕ. Στη λογική δε αυτή, η Ένωση στηρίζει ανεπιφύλακτα τις προσπάθειες του ΓΓ ΟΗΕ για διεξαγωγή ουσιαστικών διαπραγματεύσεων προκειμένου να επιτευχθεί η πολιτική διευθέτηση του προβλήματος. **Μια πολιτική διευθέτηση που θα επιτρέψει σε όλους τους Κυπρίους να διασφαλίσουν την δημοκρατία και τις αρχές του κράτους δικαίου απ' άκρου σ' άκρο στο νησί αυτό και να μετέχουν ισότιμα στις διαδικασίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων**. Μειώνοντας ή και εξαλείφοντας τις διαφορές που τους χωρίζουν σήμερα στο εισόδημα και στην ποιότητα της ζωής και έτσι **εξασφαλίζοντας για τα παιδιά τους ένα καλλίτερο αύριο**. Ιστορικά, οι κοινωνικές διαφορές τροφοδοτούν τις εθνικές συγκρούσεις ενώ η κοινωνική ισότητα και αλληλεγγύη καθιστούν πολύ πιο εύκολη και θεσμικά λειτουργική τη συνύπαρξη διαφορετικών εθνότητων. Η πολιτική λοιπόν διευθέτηση θα επιτρέψει σε όλους να βιώσουν το αύριο σε ένα περιβάλλον ειρήνης και ασφάλειας. **Στο πλαίσιο λοιπόν αυτής της πάγιας θέσης της Ένωσης χαιρετίζω με ιδιαίτερη ικανοποίηση την απόφαση που έλαβαν στις 4/12 ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Κληρίδης με τον κ. Ντενκτάς για άμεσες συνομιλίες υπό την αιγίδα του ΓΓ των Ηνωμένων Εθνών στα μέσα του προσεχούς Ιανουαρίου.**

18. Σήμερα υπάρχει ακόμη πιστεύω η δυνατότητα πολιτικής διευθέτησης πριν το τέλος των ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Το **παράθυρο ευκαιρίας** εξακολουθεί να είναι ανοικτό. Για λίγο καιρό όμως. Από το βήμα λοιπόν αυτό για μια ακόμη φορά

απευθύνω έκκληση σε όσους σήμερα αδυνατούν να συλλάβουν τη σπουδαιότητα της ευκαιρίας που τους παρέχεται. Να δούν το συμφέρον τους και να γυρίσουν σελίδα. Μια πολιτική διευθέτηση πριν την ένταξη της Κύπρου είναι η σαφής προτίμηση όλων μας. **Δεν είναι όμως και η αποκλειστική. Γιατί η μη επίτευξή της δεν μπορεί να ανακόψει την πορεία της ένταξης της Κύπρου στην Ένωση.**

19. Είναι σαφές ότι η Κύπρος θα ενταχθεί στην Ένωση εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις. Ότι δεν μπορούν να υπάρξουν ξεχωριστές διαπραγματεύσεις με τους Τουρκοκυπρίους, αλλά τώρα, όσο ποτέ υπάρχει η δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα αναπτυξιακά προβλήματα και οι ιδιαιτερότητές τους. Ότι η οιαδήποτε προοπτική για μελλοντική ένταξη της Τουρκίας τορπιλίζεται σε περίπτωση που η τελευταία προσαρτήσει το βόρειο τμήμα της Κύπρου. Ας μην υπάρχουν αυταπάτες. Αυτή είναι μια ξεκάθαρη θέση της Ένωσης και δεν επιδέχεται παρερμηνείες.

20. Είναι μια θέση που καλείται να συνειδητοποιήσει πλήρως η **τουρκοκυπριακή κοινότητα**. Να αντιληφθεί ακόμη τα οικονομικά και πολιτικά οφέλη που θα προκύψουν από την ένταξη και να συμμετάσχει στις τρέχουσες ενταξιακές διαπραγματεύσεις. Η τουρκοκυπριακή κοινότητα πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι το **θεσμικό πλαίσιο της Ένωσης** της προσφέρει ιδιαίτερα σημαντικές πολιτικές εγγυήσεις και πολιτικά οφέλη. Αυτό το θεσμικό πλαίσιο δεν μπορεί παρά να αποτελέσει ένα **πρόσθετο δίκτυο ασφαλείας** σε μια ομοσπονδιακά δομημένη Κύπρο.

21. Εάν εκτιμηθεί με αντικειμενικό τρόπο η σημασία της Ένωσης στην ομοσπονδιακή οργάνωση της Κύπρου τότε είναι βέβαιο ότι η ανεύρεση λύσης θα αποτελέσει μια πολύ ευκολότερη υπόθεση. Οι θεσμοί, η έννομη τάξη, οι αρχές και οι πολιτικές της Ένωσης – γνωστά με τον όρο **κοινοτικό κεκτημένο**- όχι μόνο δεν εμποδίζουν την εξεύρεση λύσης στο Κυπριακό αλλά μπορούν να συνδράμουν αποφασιστικά στην αναζήτηση μιας πολιτικής διευθέτησης. Η ΕΕ ουδέποτε επιβάλλει τις συνταγματικές ρυθμίσεις και διευθετήσεις ασφαλείας των μελών της: Γιατί εναπόκειται στα ίδια να καταλήξουν σε αυτές. Το μόνο που κάνει η Ένωση είναι να προσαρμόζει τις όποιες διευθετήσεις στις οποίες καταλήγουν τα μέρη στα δικά της δεδομένα.

22. Στη διάρκεια της επίσκεψής μου αυτής θα υπογράψω μια συμφωνία κοινής αξιολόγησης για τις προτεραιότητες της Κύπρου στον τομέα της απασχόλησης.

Βασικός στόχος της συμφωνίας αυτής που υπογράφεται με όλες τις υποψήφιες χώρες είναι η καλύτερη προετοιμασία των χωρών αυτών αναφορικά με την από μέρους τους υλοποίησης της πολιτικής για την απασχόληση. Άλλος επίσης σπουδαίος στόχος της συμφωνίας αυτής είναι η προετοιμασία της Κύπρου ούτως ώστε να απορροφήσει τους πόρους του Κοινοτικού Ταμείου.

23. Ένα ιδιαίτερα σημαντικό όμως γεγονός της εδώ παραμονής μου θεωρώ τη **συνάντηση που έχω διοργανώσει για αύριο με μη κυβερνητικές οργανώσεις** του χαρτοφυλακίου μου στη Πράσινη Γραμμή. Στη συνάντηση αυτή προσκάλεσα και τουρκοκυπριακές μη κυβερνητικές οργανώσεις. Επιδίωξη μου είναι να εξηγήσω το καθεστώς και να παρουσιάσω αναλυτικά τα προγράμματα που υπάρχουν στην ΕΕ σε θέματα που αφορούν τις γυναίκες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τον κοινωνικό διάλογο. Ελπίζω να θελήσουν να αξιοποιήσουν την ευκαιρία που τους παρέχεται για διάλογο και να προσέλθουν.

24. Γιατί είναι αυτός **ο κοινωνικός διάλογος σε όλα τα επίπεδα και για όλα τα θέματα** που κρίνεται ως απόλυτα αναγκαίος σήμερα προκειμένου **να αναπτύξουμε την κοινωνική ολοκλήρωση ως θεμέλιο των κοινωνιών μας**. Για να μπορέσει η Ευρώπη να σταθεί αποτελεσματικά απέναντι στα προβλήματα της παγκοσμιοποίησης, να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις για ένα δικαιότερο και καλλίτερο κόσμο και να εμπνεύσει τα παιδιά μας για ένα πρότυπο ανάπτυξης με κοινωνικό πρόσωπο και περιεχόμενο. Το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα επιβάλλει ένα πλατύ δημοκρατικό διάλογο με άμεση συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών. Έχοντας επίγνωση ότι οι θεσμοί και οι πολιτικές χρειάζονται κατά τακτικά διαστήματα την δέουσα επανεξέταση έχει προγραμματιστεί ότι τον επόμενο χρόνο η Κύπρος με τις άλλες υποψήφιες χώρες και τα σημερινά κράτη μέλη θα λάβουν μέρος στο δομημένο διάλογο για τις μελλοντικές πολιτικές μας και για τον καλλίτερο τρόπο διοίκησης της ΕΕ. Η συζήτηση θα οδηγήσει σε νέα Διακυβερνητική Διάσκεψη το 2004 και η Κύπρος θα προσκληθεί να λάβει μέρος στις προετοιμασίες για τη νέα Διακυβερνητική.

25. Κυρίες και κύριοι, τελειώνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι **το ζήτημα της κυπριακής υποψηφιότητας αφορά όλη την Ευρώπη**. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ελπίζει ειλικρινά και εύχεται οι προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να ευοδωθούν. Όμως η Κύπρος δεν μπορεί και δεν πρέπει να αποκλειστεί αυθαίρετα

από τη μεγάλη ιστορική πρόκληση που συνιστά η επικείμενη διεύρυνση. Γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση τότε μόνο θα έχει πραγματοποιήσει το όραμα τόσων γενεών, όταν όλοι οι Ευρωπαϊκοί λαοί που αγωνίζονται για την ειρήνη, τη δημοκρατία, την ισότητα και την ευημερία καταστούν μέλη της.